

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 13 november 2007

Statligt stöd C 37/2006 (f.d. NN 91/2005) – Stödordning för modernisering av fiskefartyg som tillämpats i Förenade kungariket

[delgivet med nr K(2007) 5395]

(Endast den engelska språkversionen är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2008/153/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ⁽¹⁾, särskilt artikel 6.1 och 14,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda tredje parter tillfälle att inkomma med synpunkter ⁽²⁾, och

av följande skäl:

I FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse av den 15 juni 2004 underrättade en medborgare i Förenade kungariket kommissionen om att *Shetland Islands Council*, den offentliga myndigheten på Shetlandsöarna i Förenade kungariket, hade beviljat fiskerisektorn stöd och att detta eventuellt kunde röra sig om olagligt statligt stöd. Genom skrivelser av den 24 augusti 2004, den 4 februari 2005, den 11 maj 2005 och den 16 december 2005 bad kommissionen Förenade kungariket att tillhandahålla upplysningar om detta stöd. Genom skrivelser av den 10 december 2004, den 6 april 2005, den 8 september 2005 och den 31 januari 2006 erhöll kommissionen ytterligare upplysningar av Förenade kungariket.
- (2) Genom en skrivelse av den 13 september 2006 underrättade kommissionen Förenade kungariket om sitt beslut

att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende det aktuella stödet. Förenade kungariket kommenterade stödet genom skrivelser av den 16 oktober 2006 och den 6 februari 2007.

- (3) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽³⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.
- (4) Kommissionen har inte tagit emot några synpunkter från berörda parter.

II DETALJERAD BESKRIVNING

- (5) *Shetland Islands Council* har gjort utbetalningar till fiskerisektorn genom två övergripande stödåtgärder, kallade *Aid to the Fish Catching and Processing Industry* och *Aid to the Fish Farming Industry*, som i själva verket bestod av flera olika sorters stödordningar som varit i kraft sedan 1970-talet. En sådan ordning var *Fishing Vessel Modernisation Scheme* (Stödordning för modernisering av fiskefartyg) (nedan kallad *stödordningen*). Enligt stödordningen, som tillämpades från åtminstone 1980-talet till den 14 januari 2005, beviljades stöd till modernisering av fiskefartyg som innebar en betydande förbättring, t.ex. bättre förvaring av fångsten, byte av motor och förbättringar av arbetsförhållandena eller besättningens säkerhet.
- (6) Stödet beviljades för upp till 10 % av den totala kostnaden för moderniseringsprojektet, dock högst 40 000 brittiska pund per fartyg. Endast en ansökan per år beaktades. Moderniseringsprojekt till en kostnad av över 50 % av kostnaden för ett nytt fartyg var inte stödberättigade och inte heller arbeten på fartyg som var mindre än fem år gamla. Arbetena skulle uppfylla alla de normer som *Shetland Seafood Quality Control* hade fastställt.

⁽¹⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1791/2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ EUT C 293, 2.12.2006, s. 9.

⁽³⁾ EUT C 293, 2.12.2006, s. 9.

- (7) Alla sökanden skulle inneha ett särskilt tillstånd för att fiska känsliga bestånd (en s.k. *pressure stock licence*) och andra relevanta behörighetstillstånd samt vara medlemmar i *Shetlands Fishermen's Association*.
- (8) Stödmottagaren var tvungen att använda fartyget på heltid, behålla ägarskapet av fartyget och tillhandahålla heltidsanställning för fartygets besättning under minst fem år från det att stödet mottogs. Slutligen var stödmottagarna tvungna att inkomma med en årlig rapport i syfte att bevisa att alla villkor var uppfyllda. Om något av villkoren inte uppfylldes innehöll stödordningen en bestämmelse om återbetalning.

Skäl till att förfarandet inlett

- (9) Kommissionen hade allvarlig anledning att betvivla att det stöd som beviljats enligt stödordningen efter den 1 juli 2001 kunde anses vara förenligt med villkoren i riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk från 2001⁽¹⁾ (nedan kallade *riktlinjerna från 2001*) jämte artikel 9 i rådets förordning (EG) nr 2792/1999 av den 17 december 1999 om föreskrifter och villkor för gemenskapens strukturstöd inom fiskerisektorn⁽²⁾, särskilt villkoret att inget stöd får beviljas för modernisering av fiskerifartyg om det rör kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka.

III SYNPKTER FRÅN FÖRENADE KUNGARIKET

- (10) I sina skrivelser av den 16 oktober 2006 och den 6 februari 2007 tillhandahöll Förenade kungariket ytterligare upplysningar om de enskilda stöd som beviljats enligt stödordningen efter den 1 juli 2001. Mellan augusti 2002 och juni 2005 beviljades 23 stöd till fartygsmodernisering, rörande bland annat fiskehanteringssystem, brandbekämpningsutrustning, vinschar eller fartygskranar och byte av motor. Stödbeloppet varierade mellan 403 och 7 090 brittiska pund per stödmottagare.
- (11) När det gäller efterlevnaden av villkoret i artikel 9 i förordning (EG) nr 2792/1999 att inget stöd får beviljas för modernisering om det rör kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka, gjorde Förenade kungariket gällande att inga av de förbättringar som underlättats genom beviljande av bidrag påverkade bruttotonnage eller maskinstyrka för något fartyg.

- (12) Förenade kungariket tillhandahöll vidare information som visade att inga av de bidrag som beviljades övergick 40 % av de stödberättigade kostnaderna.
- (13) Förenade kungariket hävdade slutligen att om kommissionen fattar ett negativt beslut bör den inte kräva återbetalning av stöd som beviljats före den 3 juni 2003, eftersom det skulle strida mot principen om skydd för berättigade förväntningar. Förenade kungariket hänvisade i det hänseendet till kommissionens beslut 2003/612/EG av den 3 juni 2003 om lån för förvärv av fiskekvoter på Shetlandsöarna (Förenade kungariket)⁽³⁾ och kommissionens beslut 2006/226/EG av den 7 december 2005 om investeringar gjorda av Shetland Leasing and Property Developments Ltd på Shetlandsöarna (Förenade kungariket)⁽⁴⁾, och gjorde gällande att till och med den 3 juni 2003 ansåg *Shetland Islands Council* helt legitimt att de medel som användes till detta stöd var privata snarare än offentliga.

IV BEDÖMNING AV STÖDET

- (14) Det måste först fastställas om åtgärden kan anses vara statligt stöd och, om så är fallet, om den är förenlig med den gemensamma marknaden. Stödet har beviljats till ett begränsat antal företag inom fiskerisektorn och är således selektivt till sin natur. Stödet har beviljats av Shetland Islands Council från statliga medel. Stödmottagarna konkurrerar direkt med andra företag i fiskerisektorn, både i Förenade kungariket och i andra medlemsstater. Därmed kan åtgärderna anses snedvrida, eller hota att snedvrida, konkurrensen och utgöra statligt stöd i enlighet med artikel 87.1 i EG-fördraget.
- (15) När det gäller statligt stöd till fiskerisektorn anses statliga stödåtgärder vara förenliga med den gemensamma marknaden om de överensstämmer med villkoren i 2004 års riktlinjer för granskning av statligt stöd inom sektorn för fiske och vattenbruk⁽⁵⁾ (nedan kallade *riktlinjerna från 2004*). I andra stycket i punkt 5.3 i riktlinjerna från 2004 fastställs att "ett 'olagligt stöd' i den mening som avses i artikel 1 f i förordning (EG) nr 659/1999 kommer att bedömas i enlighet med de riktlinjer som var i kraft vid den tidpunkt då det beslutadokument trädde i kraft enligt vilket stödet har inrättats". Detta överensstämmer också med de allmänna regler som kommer till uttryck i kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt⁽⁶⁾. Det ska således göras en bedömning av om stödet är förenligt med riktlinjerna från 2001 och riktlinjerna från 2004.

⁽¹⁾ EGT C 19, 20.1.2001, s. 7.

⁽²⁾ EGT L 337, 30.12.1999, s. 10. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 485/2005 (EUT L 81, 30.3.2005, s. 1).

⁽³⁾ EUT L 211, 21.8.2003, s. 63.

⁽⁴⁾ EUT L 81, 18.3.2006, s. 36.

⁽⁵⁾ EUT C 229, 14.9.2004, s. 5.

⁽⁶⁾ EGT C 119, 22.5.2002, s. 22.

Stödordningens förenlighet

Villkor enligt riktlinjerna

Riktlinjerna från 2001

- (16) Enligt punkt 2.2.3.2 i riktlinjerna från 2001, som är tillämplig på befintliga stödordningar från och med den 1 juli 2001, får stöd till modernisering av aktiva fiskefartyg anses vara förenligt med den gemensamma marknaden under förutsättning att relevanta krav i förordning (EG) nr 2792/1999 uppfylls.

Förordning (EG) nr 2792/1999

- (17) I artiklarna 6, 7, 9 och 10 i förordning (EG) nr 2792/1999 och bilaga III till den förordningen, anges att tillförsel av ny kapacitet ska kompenseras genom indragning av kapacitet utan statligt stöd som är åtminstone lika med den nya kapacitet som tillförts det berörda segmentet. Fram till den 31 december 2001 skulle indragningen av kapacitet vara minst 30 % större än den införda nya kapaciteten, om målen för fiskeflottornas storlek ännu inte iakttagits.

- (18) Stöd får endast beviljas om medlemsstaten har lämnat den information om tillämpningen av det fleråriga utvecklingsprogrammet och uppfyllt sina förpliktelser enligt förordning (EEG) nr 2930/86 av den 22 september 1986 beträffande fiskefartygens egenskaper⁽¹⁾ samt genomfört de permanenta ordningarna för förnyelse av flottan och modernisering enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 2792/1999 och uppnått de övergripande målen för utvecklingsprogrammet.

- (19) Dessutom får stöd till modernisering av fiskefartyg endast beviljas om det inte berör kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka.

- (20) Slutligen måste fartygen vara registrerade i gemenskapens fiskefartygsregister och alla ändringar i fartygens karakteristika måste inges till detta register. Utbyte av fiskeredskap är inte en stödberättigande kostnad.

- (21) Då Shetlandsöarna är en mål 1-region får stöd beviljas upp till 40 % av de totala stödberättigande kostnaderna.

Förordning (EG) nr 2369/2002

- (22) Den 1 januari 2003 ändrades de relevanta artiklarna i och bilagan till förordning (EG) nr 2792/1999 genom förordning (EG) nr 2369/2002⁽²⁾. Jämte de befintliga

villkoren i förordning (EG) nr 2792/1999 begränsades villkoren för stöd till modernisering av fiskefartyg ytterligare genom att sådant stöd endast får beviljas under förutsättning att det inte är avsett att öka fiskeredskapens effektivitet.

- (23) När det gäller villkoret att stödet inte får beröra kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka innebar ändringarna i förordning (EG) nr 2369/2002 ett undantag till den begränsningen genom att tillåta sådant stöd när de sker enligt artikel 11.5 i förordning (EG) nr 2371/2002⁽³⁾, som tillåter att modernisering över huvuddäcket för att förbättra säkerheten ombord, arbetsförhållanden, hygien och produktkvalitet ökar fartygets tonnage.

Förordning (EG) nr 1421/2004

- (24) När det gäller villkoren för utbyte av fiskeredskap ändrades förordning (EG) nr 2792/1999 senare genom förordning (EG) nr 1421/2004⁽⁴⁾ som trädde i kraft den 26 augusti 2004. Enligt förordning (EG) nr 2792/1999, i dess ändrade lydelse, bör det bli möjligt att betrakta utbyte av fiskeredskap som bidragsberättigande kostnad om ett fartyg omfattas av en återhämtningsplan och tvingas upphöra med sitt deltagande i fisket i fråga och bedriva fiske efter andra arter med andra fiskeredskap. I detta fall kan kommissionen besluta att det första utbytet av fiskeredskap ska betraktas som bidragsberättigande kostnad, om fiskemöjligheterna har minskat i betydande grad på grund av en återhämtningsplan.

Riktlinjerna från 2004

- (25) Riktlinjerna från 2004 ska tillämpas på alla befintliga ordningar från och med den 1 januari 2005. När det gäller stödet till modernisering av fiskefartyg hänvisar dessa riktlinjer till artiklarna 9 och 10 i och punkt 1.4 i bilaga III till förordning (EG) nr 2792/1999, och således fortsätter samma villkor att gälla.

Förenlighet

- (26) Av de upplysningar som Förenade kungariket tillhandahållit går det att dra slutsatsen att mellan augusti 2002 och juni 2005 beviljades 23 stöd till fartygsmodernisering, varav fem för byte av motor och ett till ett projekt avseende hjälpmotor, pump och kopplingsenhet.

- (27) Enligt Förenade kungariket påverkade ingen av dessa förbättringar, som underlättats genom stödet, fartygens tonnage eller maskinstyrka och stöden var därför förenliga med villkoren i respektive riktlinjer.

⁽¹⁾ EGT L 274, 25.9.1986, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 3259/94 (EGT L 339, 29.12.1994, s. 11).

⁽²⁾ EGT L 358, 31.12.2002, s. 49.

⁽³⁾ EGT L 358, 31.12.2002, s. 59. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 865/2007 (EUT L 192, 24.7.2007, s. 1).

⁽⁴⁾ EUT L 260, 6.8.2004, s. 1.

- (28) När det gäller de 17 stöd för fartygsmodernisering som inte avsåg byte av motor och projektet avseende hjälpmotor, pump och kopplingsenhet, har Förenade kungariket tillhandahållit upplysningar som visar att stödet är förenligt med villkoren enligt de riktlinjer som gällde vid den tidpunkt då stödet beviljades.
- (29) När det gäller de återstående sex stöden får de enligt artikel 9.1 c i i förordning (EG) nr 2792/1999 inte beröra "kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka". Byte av ett fiskefartygs motor berör fartygets kapacitet i fråga om maskinstyrka och stöd får således inte beviljas till ett sådant ändamål. Alla medlemsstater informerades om detta genom en skrivelse av den 5 maj 2003 från Jörgen Holmquist, generaldirektör för fiske. På samma sätt kan inte stödet till projektet avseende hjälpmotor, pump och kopplingsenhet beviljas.
- (30) När det gäller de ändringar av förordning (EG) nr 2792/1999 som avses i skäl 23, har alla de moderniseringsprojekten skett under däck och kan därför inte anses omfattas av artikel 11.5 i förordning (EG) nr 2371/2002.
- (31) Mot bakgrund av skäl 26–30 anser kommissionen att det stöd som beviljats inom ramen för stödordningen till de sex moderniseringsprojekt som berör fartygets kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka inte är förenliga med artikel 9.1 c i i förordning (EG) nr 2792/1999 och därför oförenliga med riktlinjerna från 2001 och 2004. Övriga stöd som beviljats inom ramen för ordningen är emellertid förenliga med dessa villkor.
- Återkrav av stödet**
- (32) Enligt artikel 14.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 ska kommissionen, vid negativa beslut i fall av olagligt stöd, besluta att den berörda medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva det stöd som har betalats ut till mottagaren.
- (33) Förenade kungariket hänvisar till att kommissionen inte ska återkräva stöd om det strider mot principen om skydd för berättigade förväntningar och menar att denna princip är tillämplig på det här fallet.
- (34) De medel som använts för att finansiera ordningen är samma medel som användes till de stöd som är föremål för de negativa beslut som kommissionen fattade genom beslut 2003/612/EG och 2006/226/EG och som det hänvisas till i skäl 13 i det här beslutet. I de fallen ansåg kommissionen att dessa medel måste anses utgöra statliga medel i enlighet med artikel 87 i EG-fördraget. Samtidigt erkänner kommissionen att de särskilda omständigheterna i de aktuella fallen innebar att *Shetland Islands Council* och andra involverade organ genom en kombination av faktorer hade skapat berättigade förväntningar vad gäller de berörda medlens privata natur, vilket gjorde det omöjligt att återkräva det oförenliga statliga stödet.
- (35) I det här fallet kan emellertid de faktorer som beaktades i de två kommissionsbesluten inte tillämpas på samma sätt och de berättigade förväntningarna har inte skapats. Kommissionen noterar särskilt Förenade kungarikets åtgärder och uttalanden av vilka det tydligt framgår att de ansvariga instanserna vid de respektive tidpunkterna för beviljande av stöden var övertygade om att stödordningen i själva verket var en statlig stödordning och att reglerna för statligt stöd var tillämpliga.
- (36) Kommissionen har kommit fram till denna slutsats genom att konstatera att den aktuella stödordningen, till skillnad från de stöd som är föremål för beslut 2003/612/EG och beslut 2006/226/EG, har utformats som en normal stödordning och avser direkta bidrag till fiskare som beviljas direkt av *Shetland Islands Council*. De särskilda omständigheterna i detta fall visar dessutom tydligt att myndigheterna i Förenade kungariket ansåg att reglerna för statlig stöd skulle tillämpas, eftersom de kontinuerligt inkluderade utgifterna inom ramen för stödordningen i de årliga rapporter över Förenade kungarikets statliga stöd som de i enlighet med sina gemenskapsåligganden överlämnade till kommissionen. Som svar på de frågor som kommissionen ställt fastställde Förenade kungariket i skrivelsen av den 10 december 2004 att betalningar inom ramen för stödordningen under många hade tagits upp i den årliga förteckning över statliga stöd och, så som krävts, årligen översänts till kommissionen. I skrivelsen av den 6 april 2005 fastställer de att deras myndigheter under många år hade agerat i god tro och varit övertygade om att stödordningarna var i överensstämmelse med riktlinjerna för statligt stöd.
- (37) Med beaktande av dessa uttalanden och omständigheterna i fallet anser kommissionen att det inte kan anses stå i strid med den allmänna principen i gemenskapslagstiftningen att återkräva stödet. I enlighet med artikel 14.1 i förordning (EG) nr 659/1999 anser kommissionen att Förenade kungariket ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva det stöd som har betalats ut till mottagaren inom ramen för stödordningen, utan att det påverkar fall som omfattas av kommissionens förordning (EG) nr 875/2007 av den 24 juli 2007 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom fiskerisektorn och om ändring av förordning (EG) nr 1860/2004 ⁽¹⁾.

(¹) EUT L 193, 25.7.2007, s. 6.

- (38) Det bör i detta hänseende framhållas att i enlighet med artikel 14.2 i förordning (EG) nr 659/1999 ska återkrav innefatta ränta i syfte att säkerställa att effektiv konkurrens återställs. Räntan bör beräknas som sammansatt ränta enligt kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004⁽¹⁾.
- (39) Kommissionen ber Förenade kungariket att återsända det bifogade frågeformuläret avseende hur återbetalningsförfarandet fortlöper och att göra en förteckning över de stödmottagare som återkraven av stöd gäller.

V SLUTSATS

- (40) Mot bakgrund av den bedömning som gjorts i avsnitt IV anser kommissionen att Förenade kungariket, i strid med artikel 88.3 i EG-fördraget, olagligt har beviljat stöd inom ramen för stödordningen för modernisering av fiskefartyg.
- (41) Kommissionen anser att det stöd som har beviljats inom ramen för den stödordningen är förenligt med den gemensamma marknaden, med undantag för det stöd som beviljats för moderniseringsprojekt avseende kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Det statliga stöd som Förenade kungariket har genomfört på grundval av stödordningen för modernisering av fiskefartyg är förenligt med den gemensamma marknaden när det gäller stöd som beviljats för moderniseringsprojekt som inte berör kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka.
2. Det statliga stöd som Förenade kungariket har genomfört på grundval av stödordningen för modernisering av fiskefartyg är inte förenligt med den gemensamma marknaden när det gäller stöd som beviljats för moderniseringsprojekt som berör kapacitet i fråga om tonnage eller maskinstyrka.

Artikel 2

Det enskilda stöd som avses i artikel 1.2 i detta beslut utgör inte ett stöd om det uppfyller villkoren i (EG) nr 875/2007.

Artikel 3

1. Förenade kungariket ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att från stödmottagarna återkräva det oförenliga stöd som har

⁽¹⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1935/2006 (EUT L 407, 30.12.2006).

beviljats inom ramen för stödordningen och som avses i artikel 1.2, annat än det stöd som avses i artikel 2.

2. Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta från den dag då stödet ställdes till stödmottagarnas förfogande till den dag det har återbetalats.

3. Räntan ska beräknas som sammansatt ränta enligt kapitel V i (EG) nr 794/2004.

4. Förenade kungariket ska upphöra med alla utbetalningar av utestående stöd enligt den stödordning som avses i artikel 1, med verkan från den dag då detta beslut antas.

Artikel 4

1. Återkravet av det stöd som beviljats enligt den stödordning som avses i artikel 1.2 ska genomföras omedelbart och effektivt.
2. Förenade kungariket ska se till att detta beslut genomförs inom fyra månader från dagen för delgivningen av beslutet.

Artikel 5

1. Inom två månader efter den dag då detta beslut har delgivits ska Förenade kungariket lämna följande uppgifter till kommissionen:
 - a) En förteckning över de stödmottagare som har tagit emot stöd enligt artikel 1.2 som inte uppfyller de villkor som fastställs i förordning (EG) nr 875/2007 och det totala stödbelopp som var och en av dem tagit emot.
 - b) Det totala belopp (kapital och räntor) som ska återkrävas från varje stödmottagare.
 - c) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att rätta sig efter detta beslut.
 - d) Dokument som visar att stödmottagarna har anmodats att betala tillbaka stödet.
2. Förenade kungariket ska hålla kommissionen underrättad om utvecklingen vad gäller de nationella åtgärder som vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att återkravet av det stöd som avses i artikel 1 har slutförts.

Det ska på kommissionens begäran omgående lämna uppgifter om de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att rätta sig efter detta beslut.

Det ska också lämna detaljerade uppgifter om de stödbelopp och räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagarna.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

Utfärdat i Bryssel den 13 november 2007.

På kommissionens vägnar
Joe BORG
Ledamot av kommissionen
